

**Brussel, 15 maart 2018
(OR. en)**

7165/18

**SOC 141
EMPL 103
ECOFIN 239
EDUC 99**

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	15 maart 2018
aan:	de delegaties

nr. vorig doc.:	6570/18 + COR 1
-----------------	-----------------

Betreft:	Jaarlijkse groeianalyse en gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid voor 2018 - Conclusies van de Raad (15 maart 2018)
----------	--

Hierbij gaan voor de delegaties de conclusies van de Raad over de jaarlijkse groeianalyse en het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid voor 2018, die de Raad tijdens zijn zitting van 15 maart 2018 heeft aangenomen.

De jaarlijkse groeianalyse en het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid voor 2018

Conclusies van de Raad

GELET OP DE VOLGENDE PUNTEN

1. De situatie op werkgelegenheids- en sociaal gebied blijft weliswaar gestaag verbeteren, maar er blijven grote verschillen bestaan binnen en tussen de lidstaten.
2. Het werkloosheidspercentage bedroeg 7,3% in de EU (en 8,7% in de eurozone) in november 2017. Het werkgelegenheidspercentage ligt in het derde kwartaal van 2017 2,1% hoger dan het hoogste niveau vóór de crisis, en de jeugdwerkloosheid en langdurige werkloosheid blijven dalen. De jeugdwerkloosheid bedraagt evenwel nog steeds 16,7%, en in sommige lidstaten neemt de langdurige werkloosheid bijna de helft van de totale werkloosheid voor haar rekening. Zowel de jeugdwerkloosheid als de langdurige werkloosheid blijven in een aantal lidstaten een grote uitdaging.
3. Het in de Europa 2020-strategie genoemde streefcijfer, een werkgelegenheidspercentage van 75% voor mannen en vrouwen, ligt binnen bereik, met dien verstande dat een aantal lidstaten nog grote inspanningen zal moeten leveren om het nationale streefcijfer te halen. Vooral de arbeidsmarktparticipatie van vrouwen moet omhoog. Het verschil in arbeidsparticipatie tussen mannen en vrouwen blijft ongewijzigd: er zijn weliswaar grote verschillen tussen de lidstaten, maar het werkgelegenheidspercentage voor vrouwen bedraagt 66,4% voor de gehele EU, tegenover 78% voor mannen in het tweede kwartaal van 2017.
4. Het besteedbaar gezinsinkomen is blijven stijgen en heeft thans de piek van 2009 voor de EU bereikt, vooral doordat meer nieuwe banen zijn gecreëerd en in mindere mate doordat de lonen zijn gestegen. Toch blijft het besteedbaar gezinsinkomen in een aantal lidstaten onder de niveaus van voor de crisis. Het percentage mensen die met armoede of sociale uitsluiting worden bedreigd, is blijven dalen en ligt nu op hetzelfde niveau als in 2008. De verklaring daarvoor ligt vooral in het feit dat het zowel het aantal mensen dat het slachtoffer is van ernstige materiële deprivatie als het percentage van de bevolking dat deel uitmaakt van een gezin waarin (vrijwel) niemand een baan heeft, aanzienlijk zijn teruggelopen.

5. Niettegenstaande deze positieve trend blijft het totale aantal mensen dat met armoede of sociale uitsluiting wordt bedreigd, op een heel hoog peil: 118 miljoen mensen of 23,5% van de totale bevolking in 2016 (22,5% voor mannen en 24,4% voor vrouwen). Daaruit blijkt dat de EU nog ver verwijderd is van het Europa 2020-streefcijfer, namelijk het aantal mensen dat het risico loopt op armoede of sociale uitsluiting doen dalen met ten minste 20 miljoen.
6. Diepe en hardnekkige armoede zijn in een aantal lidstaten blijven toenemen, en er zijn tekenen dat de sociale voorzieningen verslechteren, zoals blijkt uit de stijging van het armoederisico voor personen die deel uitmaken van een gezin waarin (vrijwel) niemand een baan heeft. Het hardnekkig voortbestaan van relatief grote inkomensongelijkheden, die dikwijls het gevolg zijn van kansenongelijkheid op het gebied van toegang tot onderwijs, opleiding en sociale bescherming, en die zich dikwijls vertalen in geringe resultaten op de arbeidsmarkt, is een belangrijk punt van zorg in termen van sociale inclusie en duurzame economische groei. Kinderen blijven een bijzonder kwetsbare groep, zoals blijkt uit het feit dat er in 2016 meer dan 25 miljoen kinderen, 26,4%, risico op armoede of sociale uitsluiting blijven lopen.
7. Werkgelegenheids- en sociale kwesties zijn steeds belangrijker agendapunten geworden in de recente cycli van het Europees Semester. De recente afkondiging van de Europese pijler van sociale rechten plaatst het belang van de sociale dimensie van de EU nog nadrukkelijker op de voorgrond. De pijler is bedoeld om bij het aanpakken van de huidige en toekomstige uitdagingen die er rechtstreeks op gericht zijn in de essentiële behoeften van mensen te voorzien, als leidraad te fungeren voor het doelmatig behalen van resultaten op het gebied van de werkgelegenheid en op sociaal gebied, en voor het bewerkstelligen van een betere afbakening en uitvoering van de sociale rechten. De pijler fungeert als een kompas voor een gezamenlijke benadering van het beschermen en verder uitbouwen van de sociale rechten en het bevorderen van opwaartse sociale convergentie.

HET VOLGENDE BENADRUKKEND:

8. De aanhoudende economische groei heeft geleid tot een verdere verbetering van de situatie op de arbeidsmarkt. De banencreatie blijft een hoog tempo aanhouden. Er is echter geen ruimte voor zelfgenoegzaamheid en er moet worden gestreefd naar opwaartse convergentie van de resultaten op werkgelegenheids- en sociaal gebied. Daarom valt het toe te juichten dat continuïteit te zien is in de beleidsprioriteiten in de jaarlijkse groeianalyse, met name de klemtoon op werkgelegenheid en sociale aangelegenheden en op de heilzame driehoek die gevormd wordt door het stimuleren van investeringen, het voortzetten van structurele hervormingen en het voeren van een verantwoord begrotingsbeleid.

9. Het aantal gewerkte uren per werknemer is aanmerkelijk trager gestegen dan de werkgelegenheid. Onvrijwillig deeltijds werk en tijdelijk werk blijven op een hoog niveau. De segmentatie van de arbeidsmarkt blijft problematisch in een aantal lidstaten, hoewel deze naar haar aard gekenmerkt wordt door een grote heterogeniteit. De loongroei blijft zwak, en armoede onder werkenden blijft hardnekkig voortbestaan. Daarom is het belangrijk dat zowel de kwaliteit als de kwantiteit van de werkgelegenheid wordt benadrukt en dat iets wordt gedaan aan de armoede onder werkenden.
10. De veranderende arbeidsmarkt noopt tot modern beleid op het gebied van onderwijs en vaardigheden, en de bijzondere aandacht die deze aspecten in zowel de jaarlijkse groeianalyse als de landspecifieke aanbevelingen voor 2017 krijgen, valt derhalve ten zeerste toe te juichen. Tot de bijzondere uitdagingen die de EU het hoofd moet bieden, behoren de sterke correlatie tussen onderwijsresultaten en sociaaleconomische en migrantenachtergrond, lage participatie in een leven lang leren, vaardighedenmismatches en, in sommige gevallen, het ontbreken van goed geschoolde arbeidskrachten. De opkomst van nieuwe vormen van werk en het toenemende aantal mensen dat van loopbaan verandert, kan eveneens nopen tot voortdurende modernisering van de socialebeschermingsstelsels, opdat alle werknemers, ongeacht hun arbeidssituatie, bescherming genieten en nieuwe opportuniteiten ten volle kunnen aangrijpen, zoals die welke de digitalisering en de sociale en de groene economie opleveren.
11. Vrouwen vormen een groot onbenut potentieel voor de arbeidsmarkt: de arbeidsmarktparticipatie van vrouwen moet worden geschraagd door modern beleid ter verbetering van de balans tussen werk en privé voor vrouwen en mannen, daaronder begrepen toegang tot betaalbare kinderopvang van hoge kwaliteit en flexibele arbeid, waarbij, indien nodig, voor tweede verdieners de negatieve prikkels van het belasting- en uitkeringsstelsel worden weggenomen, en het beloningsverschil tussen mannen en vrouwen wordt verkleind.
12. De integratie op de arbeidsmarkt van sommige groepen blijft ontoereikend, hetgeen de verdere stijging van de arbeidsparticipatie in de toekomst belemmert. De arbeidsmarktparticipatie van jongeren, legaal verblijvende onderdanen van derde landen, oudere werknemers, langdurig werklozen, in meerdere opzichten kansarme personen, personen met een handicap en laaggeschoolde werknemers blijft een bijzondere uitdaging. In de specifieke behoeften van deze groepen dient, waar passend, te worden voorzien in het kader van het algemene arbeidsmarktbeleid en het algemene sociale beleid. Van groot belang voor het oplossen van dit probleem is dat een juist evenwicht wordt gevonden tussen sociale bescherming en een actief arbeidsmarktbeleid.

13. Sociale investeringen en preventieve benaderingen zijn cruciaal voor het versterken van de capaciteiten van alle Europeanen om actief deel te nemen aan de maatschappij en de economie, wat leidt tot betere sociale resultaten, grotere economische veerkracht en hogere productiviteit. Doeltreffende en efficiënte sociale bescherming draagt bij aan sociale inclusie en het behoud van de levensstandaard en voorkomt armoede en ongelijkheid. Voor degenen in de beroepsgeschikte leeftijd die van de arbeidsmarkt uitgesloten zijn maar wel kunnen werken, moet toereikende inkomenssteun worden gecombineerd met hoogwaardige sociale diensten en ondersteuning bij re-integratie op de arbeidsmarkt, onder meer met behulp van op maat gemaakt actief arbeidsmarktbeleid. Aan degenen die niet kunnen werken, moet passende steun worden geboden met het oog op sociale inclusie. Steun voor de arbeidsmarktparticipatie van ouders moet hand in hand gaan met beleid ter bevordering van een modern evenwicht tussen werk en privéleven en de toegang tot kinderopvangfaciliteiten. Om het aantal kinderen dat het risico loopt op armoede en sociale uitsluiting terug te dringen en de cirkel van armoede van generatie op generatie te doorbreken, moet gebruik worden gemaakt van preventieve benaderingen en vroegtijdige interventiestrategieën.
14. Demografische veranderingen zullen ons voor belangrijke uitdagingen blijven plaatsen, waar oplossingen voor moeten worden gevonden. Er moet voor toereikende pensioenen worden gezorgd, en tegelijk moet de houdbaarheid van de pensioenstelsels worden gewaarborgd. Recente verhogingen van de pensioenleeftijd en de beschikbaarheid van flexibelere werkregelingen hebben bijgedragen tot een toename van de arbeidsparticipatie van oudere werknemers, maar er moet nog meer worden gedaan. Aanvullende pensioenen en andere pensioenspaarregelingen kunnen in sommige lidstaten eveneens een positieve rol spelen. Bovenstaande maatregelen moeten vergezeld gaan van aanvullende maatregelen, zoals: beleidsmaatregelen voor een beter evenwicht tussen werk en privéleven; modernisering van de werkomgeving met behoud van goede arbeidsomstandigheden; meer bewustwording bij werkgevers; en flexibelere regelingen voor de overgang naar pensionering. Bij hervormingen in de langdurige zorg dient te worden gestreefd naar duurzaamheid van en toegang tot adequate, betaalbare en hoogwaardige langdurige zorg. Toegang tot kwalitatief hoogstaande, betaalbare preventieve en curatieve gezondheidszorg is eveneens van essentieel belang voor een gezonde en actieve bevolking en voor economische welvaart. Bijzondere aandacht moet uitgaan naar de verspreiding van informatie, ter bevordering van passende en gelijke toegang tot de gezondheidszorg.
15. Een effectieve sociale dialoog die rekening houdt met de nationale context en praktijken is cruciaal met het oog op meer gedeelde verantwoordelijkheid bij de besluitvorming. De sociale partners en het maatschappelijk middenveld moeten tijdig en op een zinvolle wijze worden betrokken bij het Europees semester.

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE VERZOEKT

DE LIDSTATEN:

- de prioriteiten van de jaarlijkse groeianalyse en het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid in hun nationale hervormingsprogramma's op te nemen en uitvoering te geven aan de Europese pijler van sociale rechten, zowel op het niveau van de Unie als van de lidstaten, met inachtneming van hun respectieve bevoegdheden¹
- uitvoering te geven aan de landspecifieke aanbevelingen voor 2017
- hun inspanningen ter verwezenlijking van de Europa 2020-doelstellingen op te voeren
- het sociaal scorebord, dat in het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid is gebruikt en verder zal worden verfijnd, de werkgelegenheidsprestatie-monitor en de prestatie-monitor sociale bescherming als richtsnoeren te gebruiken voor hun convergentie-inspanningen, indien nodig.

DE COMMISSIE:

- in het kader van het Europees Semester haar aandacht te blijven richten op werkgelegenheid en sociale vraagstukken
- er zorg voor te dragen dat bij de beoordeling van het beleid van de lidstaten voldoende aandacht wordt besteed aan sociale en werkgelegenheidsaspecten en -effecten
- te streven naar een actieve dialoog met de lidstaten over de reeks indicatoren van het sociaal scorebord, met volledige inachtneming van de verdeling van bevoegdheden

HET COMITÉ VOOR DE WERKGELEGENHEID EN HET COMITÉ VOOR SOCIALE BESCHERMING:

- nauw met de Europese Commissie samen te werken aan de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten binnen een langetermijnkader voor actie op EU-niveau, in overeenstemming met de afkondiging van de pijler en met de conclusies van de Europese Raad van 14 december 2017

¹ EUCO 19/1/17 REV 1.

- hun werk op het gebied van multilateraal en thematisch toezicht en benchmarking voort te zetten, evenals hun monitoring van de sociale en werkgelegenheidssituaties in de lidstaten met behulp van het sociaal scorebord, dat in het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid is gebruikt en verder zal worden verfijnd, de werkgelegenheidsprestatie-monitor en de prestatie-monitor sociale bescherming, teneinde de Raad een empirische basis te verschaffen voor de besprekingen in het kader van het Europees Semester
 - met de Commissie verder te werken aan het verfijnen van het sociaal scorebord, met name op het gebied van dynamische arbeidsmarkten en billijke arbeidsomstandigheden, met het oog op de aanneming van het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid voor 2019
 - nauw samen te werken met andere raadgevende comités en partijen, met name het Economisch en Financieel Comité, het Comité voor de economische politiek, het Onderwijscomité, de Groep volksgezondheid op hoog niveau en het Europees netwerk van openbare diensten voor arbeidsvoorziening, om zo een evenwichtige afweging te kunnen maken van economische, werkgelegenheids- en sociale aspecten van het Europees Semester
 - nauw met de Europese sociale partners te blijven samenwerken ter bevordering van een effectieve sociale dialoog op zowel nationaal als EU-niveau.
-